

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SZVODA JÓZSEF könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap minden szombat. Kéziratok nem adhatók vissza.	FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL nyv.é.	Nyitási díjak soronként 40 fill.-ért közöltetünk. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Ismeretlen címek hirdetései díja előre fizetendő. Hirdetési díjak a legelőző számban számítottak.

Gazdasági életünk fejlesztésének szüksége és feltételei.

— Két közlemény. —

Nagyra becsülöm a földmívelésügyi kormányzat a székely vármegyékben kifejtett gazdasági tevékenységét, mert minden jót nagyra kell becsülnünk. De nem tartozom azok sorába, akik egyenesen ottól remélik a székely faj gazdasági megerősödését. Végre is kis eszközök csak kicsiny eredményeket tudnak létrehozni. Az tehát, ami itt évek óta történik, a székely nép nyomorának enyhítésére jó lehet, de arra nem való, amit vele némelyek jó hiszeműen elérni vélnek.

E lap hasábjain többször foglalkoztam a módokkal, amelyek rávezetnének a gazdasági fölény biztos alapjára, azóta is kutattam az okokat, miért súlydult vissza népünk a gazdasági magasabb fejlődés fokáról, az iparról, a kezdetlegesebb állapotba, az östermelésre s kutatásaimban az okokért nem is kellett messze mennem; közel találtam a multban és közvetlen szomszédainknál.

Szándékom, úgy a mint én okszerűen ezeket fölaltaláltam, lehetőleg előadnom. Székely véreim szeretete, jövő sorsa, a nemzeti állam szempontjából kiváló fontossága azok a subjektív és objektív rugók, amelyek miatt egy gondolom az érdeklődésre, hanem is formájánál, de a tárgy fontosságánál fogva igényt tartok.

Nehogy azonban fejtegetéseimben hiány mutatkozzék, első sorban azt fogom érinteni, vajjon igazán van-e szüksége a székely népnek segítő eszközökre?

I.
A magyar társadalom ijedten tekint mostanában az ország háza felé. Ezelőtt még alig néhány esztendeje elképzelni is merészesség lett volna azok az eseményeket, amelyeknek a magyar alkotmány szent csarnokai a tanúi?

Ott támadnak ellenségeink az ország szívében; büntetlenül izgatnak a magyar állam ellen, földig legyalázzák... és ezekkel sem tudnak ott fenn megküzdeni.

Az oláh faj rettenetes erővel tör előre. Fegyvertársai a többi nemzetiségek, melyek elég halgán oda tolják vállalkait emeltyűnek.

Egy felszázad történelme a bizonyosság rá, hogy a magyar kormány és diplomáciai képviseletünk Igyámoltalan-sága miatt nagyra nőtt román irredenta törekvések, itt benn lelik a legerősebb, szinte kiirihathatlan gyökereket. Adáz ellenségünk az, amelyvel előbb, utóbb fegyveresen le kell számolnunk, ha a magyar állam integritása szent előttünk.

Nem kell nagy jártasság, menten átlátunk, hogy az áruló törekvések egyedüli villámhárítója egy erős magyar mendence képződése, amely ne zsugorodjék össze, hanem határait mind tovább és tovább tolja akkora irányban, mint a mekkora a határvonal Oláhország és Magyarország között. Egy széles öv, mely magyar erőt képvisel, elég szigetelő lesz, hogy az egyesülésre törekvő erdélyi és oláhországi oláh faji törekvéseket egymástól örökre távol tartsa.

A helyett azonban, hogy a magyarságnak Erdélyben ezt a veszélynek kitett igazi végvárát erősítettük volna, az hova tovább gyengül. Egyszer más-szor lassabb ez a folyamat, de mindig állandó és biztos.

Mig ugyanis az oláhok folyton szaporodnak úgy számbelileg, mint gazdasági téren, földbirtokokat vásárolnak össze, egy független középosztály képződik ki szemeink előtt, pénzintézeteket létesítenek, kultur-egyesületeket tartanak fenn, véreiket faji öntudatra, sőt a magyar nemzet elleni gyűlöletre nevelik, községeket hódítanak a magyarság rovására, sőt a koalíciónak nem eléggé kárhözvethető, kicsinyes látszatokra törekvő politikája folytán a magyar országgyűlésen tekintélyes számban szétluzó, áruló törekvésekkel szerepelnek, sőt folytonos, gyakori és állandó összeköttetést tartanak fenn politikailag Oláhországgal, addig a székely népnek és különösen Csikmegyének, hajdan virágzó ipara tönkre ment; közbirtokossági javaiából kifosztotta az arányosítás; marha tenyésztését megbénították a drága szállítási eszközök; nincs egy nagyobb ipari vállalat, nincs kis ipar, szóval nincs olyan darabka hely a jövő egén, mely reménnyel keesegtetné, mely gazdasági fellendülését előmozdíthatná.

Sőt a magyar társadalomnak hangos jankiáltása kellett ahhoz is, hogy végre vasutal kössék össze ezt a vármegyét az országgal; hanem itt hagyták magára szenvedni, hogy ezer és ezer erős munkás kéz és jó érzésű magyar keresse kényerét ott, hol erre kedvezőbb alkalma van, a szomszéd Oláhországban: ellenségeink kezében.

A magyar társadalomnak végzetes hibája, hogy nagy feladatokat fel tud vetni, de nem tudja azokat állandóan felszínen is tartani. S így mikor végre jött a földmívelésügyi kormány a maga szembekötődsi akciójával, a maga idegen, e nép karakterét, e nép lelkét hajlamát nem ismerő, sőt igen sokszor

bizonyos animozitással viseltető kirendeltjeivel, minden csendes lett; s mikor az álomban egy-egy hang felemelkedett, hogy ez csak altató szer, de nem orvososság, nem mozdult meg többé a közvélemény.

Hozzájárult ehhez a látszat is. Pedig ez a látszat, ha vizsgáljuk közelebbről, oly kegyetlen valóság, amely nem a megkezdett tevékenység abba hagyására, hanem annak a folytatására kellene, hogy serkentsen mindenkit.

A székely körvasut kiépítése összecsis a csikmegyei birtokrendezési eljárással.

Az arányosítás bár sok helyen folyamatban volt, de egyetlen egyben sem nyert volt még befejezést.

A vasut építés folytán a faárak kedvező árfolyamot vettek; s ezzel a közbirtokossági javak értéke is rohamosan nőtt. Amde ezt csupán az éllevesebbek vették észre; a szegény nép, amelynek a megélhetésre a közbirtokossági javak a legbiztosabb támasztékot nyújtották, amely községéhez és ehhez a földhöz csatolta, amely bár silányat, de mégis kényeret adott neki, ez a nép azt sem tudta, mi az a „jog”, a miért pénzt ad a zsidó; sőt a maga fajtája is. Lehet-e csodálni, hogy ilyen formán közjavit potom áron elvesztette sokszor pár filléren, néha néhány koronán, és csak utóbbi időben magasabb áron; de minden esetben veszére, mert ezzel elkallódott a legtöbb esetben a közbirtokossági vagyon; összehozták a közhelybeli illetmények 2—300 sőt több meunyiságben legalább addig, amíg a közösből el tudták különíteni.

Az igaz, hogy a székely ember így több kevesebb pénzre tett szert, de elvesztette a közbirtokossági javak s ezzel

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Telefona.

Csrrr... csrrr...
Halló! Ki beszél?
Ah, maga az! Csókolom a kezeit.
Pletykát? Nagyon keveset tudok, ami magát érdekelné; hanem ha a József főherceg szanatorium-egyesület bizottságának estélyéről akarna egyet-mást hallani, úgy kész vagyok.

Nagyon is akarna? Nana, csak ne olyan nagyon. Hát halgasson.

Az estély táncsal egybekötött műkedvelői előadásból állott.

Csrrr... A táncról beszéljek!
Mindéről, szolgálatára!

Hát kérem, az ideiglenes bizottság ideiglenes elnöke, — hogy egy kis körmönfont bókollással éljek, valóságos *angyalbált* rendezett. Mi fiatalok mind kaptunk meghívót.

Nem is képzeli magácska, mennyire vágytunk egyes angyalkákat édesnek, kedvesnek, virágunknak, szívünk szerelmének szólítani, — hogy gondoltuk, mennyire fognak szavaik be-lenyilalni, nem agyunkba, szívünk közepébe s addig kérlelősködtünk aztán mi egymástól, meg az angyalkáktól: jő-e, jön-e mulatságra, marad-e a tánc, hogy a végén szinte úgy

nyitottunk be a bálterembe, mint majd annak idején a szent Péter felgyelgetőre bizott kapun fogunk kopogni: tartózkodva, figyelve, nehogy kedve kerekedhessék elröppenni egy-egy kíváncsi angyalkának. Hanem bizony onnan nem kíváncsított ki senki, de be sem igen zártak valakit.

És mi — képzelje csak az ördögien hamiskodó angyalkákon nagyon jól mulattunk. Velők nem, mert érzéketlenek és fadok voltak irányunkban. Nem tudom, hogy a fekete ruhaért, avagy másért, de úgy éreztem, hogy örlögöknek néznek bennünket. Az angyalkák velük nem, hanem egymással szerettek táncolni. Ha kértük táncra, a farsátságokra hivatkozva, kikoszorúztak. Hanem én ily angyali szurkálódásokra is el voltam készülve?

Csrrr... csrrr...
Halló! Unja már?

Vagy úgy? Szeretné tudni, hogy én kikkel táncoltam? Óh, kis ártatlan!

Az első csárdást egy piros ruhás, szende angyalszép lánykával jártam. Kerek, kekes szemeit hosszú selyem pillák tartják árnyékban, orra pisze, arca tiszta, átlátszó fehér, csak mikor mosolyog, hajnallik át rajta gyöngéd rózsafuallat; haja sűrű, de finom. mint a selyem s ez le volt érezte, a homlok felett belőle diadémserű frizura s úgy látszott, mint akár egy kis kiadisu ciprus erdő.

A második csárdást egy asszonyval jártam, akivel oly lelkemből tudtam táncolni, hogy no! Szabályos arca, görög orru asszony: holdog arculata örök mosolyban él, szeméi áthatók, kemény tekintetűek, termete alacsony, egyenes és dacos. Teljes esinnal volt öltözködve. Bluza piros volt, az alja fekete.

A keringőt pedig csupán két kis angyalkával táncoltam. Mindkettő a mulatságnak kegyence volt. Az egyiknek haja szőke, mint az árvalányhaj, másikna ősi gesztenyebarna. Az előbbi azt hátra fésülte, a másik divatos bodoritással ekeskedett. Mindkettő arculatán a széldség honol; derült, márványtiszta homlok, kacér szemekkel, gyermeteg metszésű ajkuk, éles szájszögletekkel. Mindkettő rózsaszínű ruhában s a magasabbnak fehér hatványakát három sor igaz gyöngy tette még fehérebbé, hajfürtjeibe szép virágok voltak fonva.

Mikor megszólítottam őket, mert mint az atyjok, ezek is egészen rokonelekek, meghajlott arcucon piros vérük.

Csrrr... csrrr...
Halló!

Igen? Örvendek, hogy rájuk ismer! Hanem nem volt ott a szép bogárszemű, kreol-szín arculatu két kis angyalka. Ugy hallom, gyászolnak.

Csrrr... Többre nem kíváncsi? Pedig a darab szerpplőiről is be akarnék számolni. Hát sietek!

Láttunk gyönyörű lejtést. Egy uniformisos termes katona.

Csrrr... csrrr... Vadász? Sajnálatomra, nem.

Kivezette a terem közepére kezénél fogva a legszebbek egyikét s mikor lejtteni kezdetek, a bámulat önelégült sóhaja hangzott körül: mily szép mily deleg egy táncos pár, mily nemes tartás, mily finom mozdulatok, mily esabító tekintet. sohasem lejtett a nagy teremben ezeknél szebben senki.

Csrrr... csrrr...
Reggel nyolckor kerültünk haza! Előbb még a druszával egy nagy ricajt csináltunk s később még — képzelje — az edény ábrándjaiban is megzavartuk. Magához vitt s az asztalán találtunk egy levelet. A drusza möhön szívta magába illatát. Aztán lassan, élvezettel felbontotta.

Hogy mi lehetett a levélben, azt máig sem tudom, csak annyit láttam, hogy előbb kipírult arca, olvasta, aztán dühösen tépte szét és dohta el darabjait. Megvallom, nem a legillőbb eljárást követtem el, de egy darabkát fölemeltem a földről és arról ezt olvastam le:

Csókolom kezeit, egyebekről legközelebb.
Csrrr... csrrr...
Bemondotta:
Rodnás rotkod.

Ujonna berendezett Női és férfi divat áruház.

(A Hutter szállodával szemben.)

Tavaszi és nyári idényujdonságai nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be.

Teljes tisztelettel: Nuridsány Márton.

elvezett számtalan egyénre nézve az a kapocs, amely őt ehhez a földhöz kapcsolta.

Látta, hogy utolsó vagyonkijátó megfosztották a „törvény” segítségével, meggyűlölte a faját, melyben találkozott, kik kifosztani segítették; meg a „törvényt”, mely erre módot nyújtott a mikor a pálinka kikapórgott agyából ván dorbotot fogott s itt hagyta földjét.

Szerencsésebben jártak azok a községek, amelyek csak utóbb kerültek urbéri rendezés alá, mert ezeknél sem volt, ki fenntartsa ezt a processust, de a közhelyek legalább magasabb árfolyást nyertek időközben; jogaik értékét felfogták s ha el is adták jobb árat értek el.

Innen és e tekintetben fennálló fafeldolgozó üzemek munkájából az a látványos pénzösség, amely azonban csak pünkösdi királyság; az erdőköt nélény év mulva kitermelik, akkor ez a keresetforrás is elapad; a közhelybeli illetmények ára pedig még hamarabb eluszik.

Hiszzen ha azt egészséges cölakra használnák fel, nem lenne szabad pénz hőségnek lennie; egészséges gazdasági élet nem a pénz pazarlást s nem a hitelt megbénítását jelenti, sőt eg. mással kölcsönhatásban kell állania.

Azért ne következtessünk látszólag a gazdasági fellendülésre, hanem csak arra, hogy a székely nép szem-fülszei — egy kétszáz e.uber — jó fogást csináltak, a mikor a székely nép százait közbvagyonából kifosztották; csak arra, hogy a tudatlan nép most öröksége utolsó romjait is eladta, nem marad más hátra csak a vándorbot; ha ideje koron akcióbá nem lépnek, akiknek a sors különös kegye a haza sorsát a kezébe tette.

A magyar gazdasági önállóság talán végre nézetem szerint azonban a gazdasági önállóságtól nincs mit remélnünk vármegyénk sorsának javítására; sőt azt tartom, hogy ha idején meg nem teremjük gyári, házi és bányáiparunk feltételeit, az még jobban fog sujtani

A csikszeredai gimnázium ügye.

Az erdélyi román. kath. státus igazgató-tanácsa a múlt hónapban elküldötte Csikvármegye törvényhatóságának az új gimnázium épületének tervezését és költségvetését. Ismeretes dolog, hogy az állam az új épület felépítéséhez 230 ezer koronával járult hozzá, a vármegye törvényhatósága pedig magára vállalta az internátus felépítését és arra 150 ezer koronát ajánlott meg. Tekintettel arra, hogy az utóbbi években az építési anyag és a munkadíjak ára tetemesen fölemelkedett, mindkét tényezőnek nagyobb összeggel kellene az építés költségeihez járulnia.

E lapok hasábjain már két ízben is hozzászóltunk ezen nagy fontosságú ügyhöz. Mindkét hozzászólás keserű rekrimációkkal és jóslással az építés ügyét nemhogy előmozdítani, hanem éppen hátráltatja.

Magam is több illetékes tényezővel beszéltem és hallottam olyan hangokat, a melynek az említett cikkekben kifejezésre jutnak: de hallottam jobb indulattal és az építés ügyét a legmelegebben felléelő kijelentéseket is. Jelen soraimnak is az a célja, hogy Csikvármegye törvényhatóságának tagjait meggyőzzem arról, hogy följön ténny minden a tultra vonatkozó keserű gyanúsítást és vádaskodást, az építés ügyét a legnagyobb szeretettel felkarolják.

Mindenekelőtt röviden ismertetem az új gimnázium épületének tervezését és költségvetését. A gimnázium épületének melléképületei (seminárium és internátus) hossza 170 méter. Az épület homlokzata az ismert 10 holdas területen a Csikszeredától Taploca felé menő állami útra néz és hosszában átfogja a Szék-utja és a mezei-ut között való területet. Két emeletes és impozáns épület lesz, mely díszre válik nem csak Csikszereda városának, hanem az egész vármegyének. Három öszzetűgyő épületből áll, a hármast inteznetnek megfelelőleg. A hármast csoportból mintegy előre lép a gimnázium épülete, hossza 70 méter gyönyörű szép homlokzatával már ez a rész is vetekedni fog a csikszeredai törvényszéki palotával, két oldalra Kelet felé nyúló szárnyai 25 méter hosszúak és ezekhez kapcsolódnak jobbfelől a seminárium, balfelől az internátus épületei, párhuzamosan a gimnázium épületével 50—60 méter hosszúságban. A gimnázium épületében a tantermek, a szertárak, könyvtárak, valamint a vele kapcsolatos torna-csarnok éppen úgy vannak elhelyezve, mint a legújabb állami vagy státusi gimnáziumokban. Új lesz benne a kápolna, mely az utcára néző rész közepén, az első és második emeleten lesz. Szép nagy terem, 400—500 újfűt kényelmesen befogad.

A szeminárium és internátus épületének elhelyezése csaknem egyforma, és a legmodernebb igényeknek is megfelel.

A földszinten vannak a zenetermek, ebédlők, könyvtár és fűrdőszobák. Az első emeleten a tanuló szobák és az előljárók lakosztályai. A második emeleten a hálószobák fülkékkel és a betegszobák.

Aki részletesebben akarja a tervezést megismerni, a vármegye alispánjánál megnézheti.

A rövid ismertetésből meggyőződhetünk arról, hogy az eddig épített státusi gimnáziumok között ez lesz a legszebb. Éppen azért nem tartjuk helyesnek, hogy pusztá sejtések, gyanúsítások, hogy ne mondjam, gyanúsításokkal az építés ügyét hátráltassanak. Igaz ugyan, hogy a státus öt helyen (Székelyudvarhely, Gyulafehérvár, Brassó, Marosvásárhely és Kézdivásárhely) gimnáziumai számára pompás palotákat emelt s bár azokkal csak nem egy időben tárgyalt gimnáziumunknak Csikszonylóról Csikszeredába való áthelyezése és felépítése ügyében mégis dacára a nagy áldozatoknak, melyet egy a vármegye, mint Csikszereda város hozott, az építés ügyét évről-évre halasztgatta. De ennek nem a személyes antipathia volt az oka, mint azt a lapok cikkei is állítják, hanem a következők: 1. A státus pénzügyi helyzete. 2. Az áthelyezés nehézségei. 3. Az említett öt gimnázium régi épületeinek a Csikszonylónál gyengébb és rozogább állapota. Főlölegesen tartom ezen okoknak részletezését, aki figyelemmel kísérte a státus építkezéseit, igazat fog nekem adni.

A státus ha utóljára hagyta is a Csikszonylóról, ez lesz eddigi alkotásai közt a legértékesebb, a legremekesebb. És itt ne emlegessük, hogy könnyű a máséból építeni, hisz tulajdonképen nem a státusnak, hanem ami gyermekeinknek építünk. A státus csak fogalom. Csikban mi vagyunk a státus. Az építés elől pedig nem zárkozhatunk el. A csikszonylói gimnázium épületétől ugyanis az illetékes tényezők már régen kimondták a sentenciát. Tantermei alacsonyok, kicsik és sötétek, nincsen rajz, torna és zenetermek, szertári sincsenek megfelelő módon elhelyezve, az egész épület valóságos por-fészek. (Csak a kegyelet miatt tartózkodom élesebb bírálattól).

Illó dolog, hogy ifjaink végre valahára kijöjjenek ezen egészségtelen környezetből. Azt akarjuk, hogy hatalmas izomereket, mely megkülönbözteti őket tán az ország összes ifjaitól egy alkalmas torna csarnokban formálódják, azt akarjuk, hogy művészi érzéküket a jól felszerolt épületben s főleg a rajzteremben fejlesszék a szép erőteljes hangjukat nagy és tágas tereben teremben kiműveljék.

A gimnázium épületének — mellék épületeivel együtt — költségvetése meghaladja a 900 ezer koronát. Ertesülésünk szerint a státus vállalja az építést, de csak úgy, hogyha a máskét tényező (vármegye és állam) az eddig ajánlott összegnél (többet ad. Itt mindjárt meg kell jegyezniük, hogy a seminárium építése s a gimnázium felszerelése a státusra nehezedik, ugy szintén őt fogják terhelni jövőben a három inteznetek fontartási azaz összes személyi és dologi kiadásai. Mindez tetemes felülmúlja az összes építési költségeket.

Ennél fogva javasoljuk, hogy a vármegye az internátus felépítése és felszerelésére adjon 300 ezer koronát és kezét fogva a státussal hasson oda, hogy a kormány is emelje fel, hozzájárulását 400 ezer koronára. Így egyetértő munkával reméljük felépül az új gimnázium.

Azoknak pedig, akik úgy okoskodnak, hogyha a státus nem épít, majd felépíti a vármegye segítségével az állam, kettőt ajánlok figyelmükbe.

1. Csikvármegye intelligenciája vagy a gimnáziumban, vagy az egyetemen, legtöbben mindkét helyen a státus kényerén végzte tanulmányait, nem volna-e rut halálanság a státussal, mint jól-tétevel szemben, az államhoz állani.
2. A kormány ismerve a vármegye anyagi helyzetét — mint ezt például igazolják — nemcsak az építésnél, hanem a fenntartásnál is igénybe venne a vármegyét, ami jóval többet tudna ki 300 ezer koronánál. Sapiienti sat. E....

Bükszad község kérvénye.

Sepsi-Bükszad községnek csaknem összes birtokosai hosszu idő óta pert folytattak a gróf Mikes család ellen birtokaik megváltásáig végett. E per a napokban nyert befejezést, a birtokosokra — fájdalom — kedvezőtlen eredménnyel; mert a külsőségek holdjaink váltásösszege 96 koronában, a belsőké 900 koronában állapított meg. A község birtokosai azonban képtelenek az örömi összegre rugó összeget megfizetni s azért kéressel fordultak a kormányhoz és országgyűléshez, a birtokoknak állami költségen való megváltása iránt.

A kérest testvéreink sorsán iránt aggodó szeretettel ajánljuk mi is az illetékes körök figyelmébe. Sorsuk országos érdek, melynek támogatása erkölcsi kötelessége minden magyarul érző embernek.

A kérvényből a következőket emeljük ki: Meghajlunk azon megmáshíthatatlan itélet előtt, mely 1800) бүkszadi magyar honpolgárnak írta alá kényszer utlevélet, 1800) lelket itét el szomorú számkivetésére és 1800) házját törön szerető magyar embernek adta kezébe a szomorú kivándorlásnak a honfai bánat keserű könnyeivel áztatott botját.

Midőn azonban az önfentartási ösztönnek kényszerítő nyomása alatt a kivándorlás szomorú gondolatával tépődők lelkünk; fölszállan előtünk, mint valami mentő eszköz, a szabaddulás eshetőse-

gének egy halovány sugara: a nemzeti kormány és a magyar országgyűlés nagylelkűségére, mentő kezére gondolunk, s mi előtt a vándorbotot kezünkbe vesszük, azzal az alázatos kéressel fordulunk a Nagyméltóságú magyar kormányhoz és a négyen tisztolt Magyar országgyűléshez, hogy valamint a magyar állam annak idejében a saját költségén az urbérsek birtokait megváltotta a földes uraktól, éppen ugy az általunk birt ingatlanokat is kegyeskedjék állam költségén a mi számunkra is megváltani.

Ezen alázatos kérelmünk támogatására hátrakodunk felhozni a következő megváltásra kötelezett külsőségek holdja után 96 koronát, a belsőségek holdja után pedig 900 koronát és így a 2219 hold 1034 négyszögöl ingatlan után összesen 255989 koronát és 54 fillér váltásdíjat kell fizetnünk.

Még jó volna, hogyha ez a birtok ott volna valahol az Alföldön, a Kanadai földjén. Akkor még csak türhető volna. De itt a Bükszad határon, az itteni súlyos viszonyok között ez a magas váltásdíjat ennek a birtoknak jövedelméül kifizetni teljesen lehetetlenség.

Teljes lehetetlenség ez azért is, mivel Bükszad harárvál együtt magas hegyek és nagy erdőségek tövében, meglehető magaslaton fekszik, légtöre még nyár folyamán is hideg és zord. Talaja homokos, silány és terméketlen, ugy, hogy buzavetést csak ritkán lehet látni rajta s akkor sem mindig sikerül. Határn gubra-gubra, sok helyen hegyes és oldalos, pusztító hegyei patakokkal, árvakkal és kisebb nagyobb szakadékokkal van behálózva.

Ide tartozik az is, hogy községünk elszigeteltsége miatt semmi mellékfoglalkozásunk, semmi jövedelmünk, semmi keresetforrásunk nincsen, ugy, hogy a mi kevés élelmiszert silány földünkről nyáron át összegyűjtötünk, az a legtöbbünknel töl közepeg már elfogy s azután családukkal együtt a legnagyobb nélkülözések közt tengődünk.

Mindezek mellett aztán tán az a legnagyobb csapás rajtunk, hogy sem erlőnk, sem legelőnk nincsen és általában sem nekünk birtokosoknak, sem községünknek nincsen semminemű közbvagyon, a miből segíthetnénk magunkon.

Ilyen súlyos viszonyok között, ilyen nyomasztó anyagi helyzetben képtelenségnek tartjuk azt, hogy abból a megváltásra kötelezett, silány minőségű ingatlanból, a melynek egy igen jelentékeny része semmit sem jövedelmező belsőségekből áll, anyai jövedelmet lehessen kicsikarni, a miből a közterheket, egyházi polgári adót és a váltásdíjat is kifizethessük s ezenkívül még önmagunkat és családukat is fenntartsuk.

Éppen azért senki sem tekintheti megfélemlítésre számító nevetésgye fenyegetőzésnek a kivándorlás szomorú gondolatával foglalkozó fájdalmas töprengésünket. És senki sem hibáztathat azért, hogyha a magas kormány atyai öltalmában és a magyar országgyűlés hazafias érzületében keresünk menedéket, mielőtt megtennők a végzetes lépést.

A gimnázium áthelyezésének kérdése.

E címen e lap múlt számában egy cikk jelent meg, amelynek tartalma alkalmas arra, hogy az olvasót megtevéssze és ne nyerjen tisztá képet a gimnázium áthelyezés ügyének jelenlegi állapotáról.

Kétségtelen tény, hogy a státus igazgatótanácsának nemcsak ebben az ügyben, hanem minden más iskolai vagy egyházi építés, vagy felszerelés ügyben mindig mostoha gyermeke volt Csikmegye. Hiszen a legkatholikusabb Csikban nem kell féltetni a catholicismust s azért azt támogatni sem kell — volt valószínűleg a nézete.

Mind ennek dacára ebben az ügyben is a tiszta igazságot kell kihűvelyeznünk.

A gimnázium áthelyezésének ügyét több mint 10 éve pedittették meg, amikor a megye 100000 koronát ajánlott fel egy a gimnáziummal kapcsolatos internátus felépítésére és felszerelésére. Az igazgatótanács eleinte az áthelyezés tervét elvetette elvi okokból, de később mégis hozzájárult a tervhez és 1900. évi július 10-én az erdélyi püspök ur elnöklésével bizalmas értekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek az áthelyezés ügyét és a megfelelő telket is kiválasztották. A város a telket megvette és azt a státusnak a gimnázium felépítésére felajánlotta. A státus Alpar Ignác budapesti építéssel megkésztítette a hármast inteznet tervét, mely szerint a három épület felépítése 656.098 korona 32 fillérbe került volna, a felszereléssel együtt mintegy 700.000 koronába. A megye később az 1901. évben még megszavazott 50 000 koronát, de ezzel szemben megszünteti 2500 koronát kitevő évi segélyét. Az állammal is szerződés tervezet jött létre, mely szerint az állam a gimnázium felépítésére és felszerelésére ad 230.000 koronát. Így összesen 380.000 korona állott a státus rendelkezésére s már ekkor is a státus hozzájárulása 320.000 koronát tett volna ki.

Tudjuk azonban jól, hogy az építési anyag 30%-al a munka ára pedig 70%-al emelkedett, átlag tehát az építkezés ma már legalább is 40—50%-al drágább. Így tehát nem csodálkozhatunk, ha a mostani költségvetés 200 000 koronánál is nagyobb emelkedést tüntet fel. Éppen ez az emelkedés bizonyítja, hogy a mérnök tekintetbe vette a mai építkezési viszonyokat s így készítette el a költségvetést. Tehát a státusnak most már a 200.000 koronánál nagyobb emelkedést is fedeznie kellene, ha a másik két faktor nem emeli fel a hozzájárulási összeget.

Mit tett most a státus? Azt, hogy a megyét arra kérte, hogy szavazza meg me azon összeget is, amely szükséges az internátus felépítéséhez és felszereléséhez. S ha a megye ezt megtagadta, akkor ugyancsak akarja elérni az állammal is. Itt azonban valószínűleg hajótörést fog szenvedni a törekvése, mivel az állam kijelentette, hogy nagyobb összeget nem ad, s ha mindennek dacára mégis adna, az legfeljebb 70 000 korona lesz, s 300.000 korona nem elég a gimnázium felépítésére, mert a törv szerint körülbelül 430.000 korona kell. Ekkor aztán tényleg eljutottunk oda, hogy az Egész áthelyezés ügye elhalasztódott, ad Groecas Kalendes*. Mert ha az állam a segélyt fel nem emeli, a státus képtelen az intezeteket felépíteni. A státus vagyoni helyzete ilyen tetemes hozzájárulást nem bírva el, mivel alapjait az eddigi építkezésekkel már nagyon is megterhelte.

A státusnak a szemére vetik, hogy más-hol „pazar fényvel gimnáziumokat emelt”, így Marosvásárhelyt, Kézdivásárhelyt és Gyulafehérvárt. Hát kérem mind a 3 gimnáziumot, sőt a brassói is államsegélyvel s nem a maga pénzén építette fel. A státus egyetlen egy gimnáziumot építettett a saját költségén s ez a székelyudvarhelyi.

Hanem ha az előbb említett 5 város régi gimnázium épületeit megtekintjük, az elfogultatlan szemlélő konstatalhatja, hogy valamennyi használhatatlan épület volt. Hogy milyenek voltak ezen régi épületek, arra elegendő példát felhoznom, hogy Marosvásárhelyt a tanulókat az épületeiből magánlakásokba kellett hatóságilag kitelepíteni, mert hedőléssel fenyegetett.

Mi még Csikszonylón nem vagyunk egészen annyira.

Azt a onban kézségesen elismerjük, sőt hangoztatjuk, hogy a mai pedagógiai és didaktikai legelőnebb követelményeinek sem felel meg sem az épület, sem a felszerelés. A termek szűkek s nem megfelelőek, torna-csarnok, rajzterem, természetrajzi és természetrajzi előadóterem nincs, a szertárak és könyvtárak helyiségei szűkek, az eszközök és gyűjtemények éppen való megőrzése szinte lehetetlen.

Egy új gimnázium felépítése tehát égető szükség s hisszük, hogy a státus most már komolyan nem akarja valósítani ezt a rég vajúdó tervet. A megye vezető férfiai bizonyára tekintetbe fogják venni a drágább építési viszonyokat s meg fogják adni a szükséges többletet s ha esetleg az állam sem ragaszkodik ridegen kimondott szavához s ő is felelemel az államsegélyt, akkor remélni lehet, hogy az építkezést meg lehet kezdeni.

Mig azonban az ügy végleg el nem dől, addig fűgesszük fel itéletünket. Várjuk meg, mi lesz az újabb tárgyalások eredménye. S ha mindkét faktor teljesíti — hacsak nagyobb részben is — a státus kérését, s még rem fog hozzá az építettséghez, akkor már jogosabban el lehet itelni a státus eljárását s kimondani, hogy csak velünk szemben jár el ily mostohán. Addig is bizzunk és remélünk. Erősen hiszem, hogy végre is az ügyet mindenki megelégedésére fogják megoldani. —k.

Szanatóriumi estély.

Folyó hó 13-án hangosok voltak a Vigadó máskor kongó néma termei. A helyi, még nem végleg szervezett, József Föhérec Szanatóriumi Egyesület ideiglenes bizottsága szini előadással és előképekkel egybekötött táncestetlyt rendezett a csikmegyei tüdőbetegék körházi költségeinek fedezésére. Színr került Bendix F. „A mostoha” c. társadalmi színműve, a melyet öv. R. sz. z. n. e. Józsefné polg. leányiskolai igazgatónő fordított leüdületes, zamatos, fordulattal teli nyelven magyarra. Az előadás kezdetét a meghívó 7 órára jelezte, de azért most sem tértek el a hagyományos pontosaságtól, mert 8 óra is elmúlt már, a mikor végre széthúzódott a függöny.

A 3 képmen megírt darab meséje egyszerű, semmi bonyadalom nincs benne. Felső brémai bankár (ifj. Dávid Ignác) nejét, a mostohát (Jakab Irén) hűdsége miatt senki sem szereti a házban, sem a mostoha gyermekek, sem a családtag. Kiderül azonban, hogy a mostohának érde s szerető szive van. A két mostoha gyermek: fia (Dávid László) és leány (Féjé Erzsike) megszeretik mostohájukat s feltájk előtt szívik titkát. Az apa mindkét gyermekének gazdag parthit akar szerezni, kik azonban mindketten szerelmesek, a leány egy mérnököt, a fia egy szegény tanító leányát szereti.

A mostoha gyermekei boldogságát akarja előmozdítani. Közben Leonát (a mostoha) meglátogatta Warnov Oszkár (Benke Antal), aki kérdőre vonja őt, hogy miért lett hűtlen hozzá, miért szegte meg esküjét. Leona omondja, hogy a bankár a bukás szélén álló atyja becsületét csak az ő bírása árán mentette meg. Élete szomorú és keserűséggel teli. Warnov szívében szánalommal távozik.

Az apa gyermekeinek eljegyzését kitűti, de a mostoha kijelenti, hogy nem engedti gyermekei boldogságát tönkre tenni; elég volt, hogy az ő életét tönkre tette hui fennhéjázásával. Az apa hajthatatlan, de midőn megtudja, hogy Leona régi jegyese a városban van s találkoztak is, oly feltétellel enged, hogy Leona Warnovot eltávolítja a városból.

E vázlatból is láthatjuk, hogy a cselekvény kissé sovány. A színpadon nagyon kevés történik s csak a szereplők hosszab-rövidebb deklamációjából tudjuk meg az egyes eseményeket, így pl. a

gyermekét, szerelmét, szerelemük jellemét, a mostoha esküszegésének okát stb. Epen azért sok helyt fordul elő felvilágosító párbeszéd, a mely e cselekednyét tovább nem fejleszti, csak tájékoztat a kulizás megitt történetekről.

A mi a darab dekoratív kiállítását illeti, az nagyon egyszerű s már azért is alkalmas műkedvelői előadásokra.

Ami a szereplők előadását illeti külön kell kiemelni, hogy Jakab Irén igazi színvonalú tehetség. A színpadon egész biztosan mozog. A mostoha hideg, méltóságos, majd szerető, mostoha gyermekei boldogságát előmozdító, férjével szemben pedig rideg, kérlelhetetlen, megvető nő jellemét a játék híven tükrözte vissza.

Emellett 3 előképet mutattak be, a melyek azonban igen nagy méretükkel nem értek el nagyobb hatást, mivel nehezen lehetett őket áttekinteni, a mire zavaró hatással volt a füstölő görög-tűz is.

Előadás utáni beszámoló. A darabot és rendezte az előadást.

Előadás után tánc volt. Itt konstatálunk, hogy a Csikszerecedában nincs fiatalosság, mert alig 5-10 pár táncolt s így aztán 2 óra felé már megint üres és néma lett a Vigadó nagy terme.

Amint értesültünk az anyagi haszon is elég szép (225 K.). Az elszámolást és felhívásokat jövő számunkban közöljük. —k.

K Ü L Ö N F É L É K .

— Köszönet nyilvánítás. Mindazon hölgyeknek és uraknak, akik folyó hó 13-án tartott első estélyünk sikerét jóakaró közreműködésükkel előmozdítani szivesek voltak, e lapok hasábjain őszinte, meleg köszönetet mondunk! A szenvedők Istene, a betegek gyógyítója fizesse meg százaszorosán a szegény csiki betegekért hozott áldozataikat A József főherceg szanatoriumi bizottság elnöksége.

— Kinevezés. Az igazságügyi miniszter Gúró Péter máramarosszigeti törvényszéki joggyakorlót a csikszereceai törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— A sorozások eredménye. A felsziki járásban a múlt heten lefolyt sorozások eredménye: állítás köteles volt 1000; ebből besoroztatott 380 ifjú. A sorozás eredménye azt mutatja, hogy a Csikszereceához közel fekvő községekben sokkal sátnyabbak, vérszűbbek, mint a távolabbi, különösen a gyimesi községekben.

— Erdősítési jutalmak. A földművelésügyi miniszter kopár és vízmosásos és futóhomokos területen foganatosított közgazdasági jelentőségű erdősítésekre hat nagy, hat elsőrendű és hat másodikrendű jutalmat tűz és pedig két 1000—1000 koronás, két 800 koronás és két 600 koronás nagy jutalmat, három 500, három 400, három 300 és három 200 koronás jutalmat. Jutalmat azok kapnak, a kik közérdekű erdősítéseket államsegítség nélkül végeztek, elsőrendű jutalomban pedig csak azokat részesítik, kik egy tagban legalább 25 holdat erdősítettek. A jutalmakat a földművelésügyi miniszterium a most megkezdett erdősítésért öt év elteltével 1912-ben ítéli oda. Az ez év tavaszán megkezdett erdősítéseket július hónap végéig, az őszi erdősítéseket december 25-ig az illetékes erdősítőszágnál kell bejelenteni.

— Áthelyezés. Kurcz Antalt, a csikszereceai kir. törvényszék bíróját az igazságügyi miniszter saját kérelmére a gyulai törvényszékhez helyezte át. Társas életünk sokat veszít távozásán s azért jókívánataink kísérik új állomás helyére.

— Műkedvelői előadás. Amint értesültünk, a csikszereceai ifjúsági önképzőkör műkedvelői előadásra készül; 1907. április 20-án fogják bemutatni az „Arványhaj” című népszínművet.

— Értesítés. Meghívó helyett ez uton hívjuk fel az érdeklődő közönség figyelmét a f. hó 21-én (vasárnap) Csikszerecén a főgimnázium egyik termében tartandó felolvasásokra, amelyek d. u. 4 órakor kezdődnek. Felolvas Dr Dobos Ferenc Európa tértöglalása Ázsiában címen; Pál Gábor igazgató pedig népszerű módon fogja ismertetni a tévörös fejű kocsik megfelelő demonstrációkkal kísért előadását. Ezen felolvasásra belépődij nélkül lehet megjelenni.

— Öngyilkosság. Ifj. Bakó Ágoston csomortáni lakos április 15-én vadász fegyverével agyonlőtte magát. A szerencsétlen embert 4 gyermeke siratja. Tettenék oka ismeretlen.

— Tanc-estély. Folyó 1907. évi április hó 27-én, Tusnádon, a község háza nagytermében táncestélyt rendeznek, a 48-as függetlenségi párt zászló alap javára, a sepsiszentgyörgyi senekar közreműködésével. Belépti-díj: Csáládijegy 3 korona. Személyijegy 1 kor. 60 fill.

— Halálosas. Csikszerecei özv. Herink Alajosné szül. Lázár Katalin 76 éves korában, folyó hó 14-én meghalt. Temetése folyó hó 17-én lesz Csikszerecén.

— Meghívó. A csikszereceai csekefalvi jótékony ügyelőt tagjai a helybeli Olvasókör nagy termében 1907 év április 24-án: (vasárnap) délutáni 3 órájára közgyűlésre tisztelettel meghívja az Elnökség. Tárty: 1. A választmány kiegészítése, tükör és jegyző választás. 2. Pénztár és az évi számadások megvizsgálása. 3. Az 1907. év március 10-én tartott választmányi ülés kivánásának előterjesztése az egylet feloszlására iránt a e tárgyban határozathozatal. 4. Határozathozatal a meglévő vagyon hová fordítása iránt. Csikszerecén, 1907. április 14-án.

— A balánbányai részvénytársaság, — amint értesültünk — Korda Dezso közreműködésével 3 000 000 koronára emeli tel tőkét az üzem kibővítése és modernizálása végett. Úgy látszik, hogy Csikszerecének ugyszólván egyetlen bányatelepe visszanyeri régi hírét, amit őszintén óhajtunk.

— Ebzárulat. Egy vasuti örök kis fiát a veszett kutya összemarta, ami miatt a Paster-intézetbe kellett szállítani. Ezért folyó hó 16-ától 10 napra terjedő ebzárulat rendelt el a hatóság, amely idő alatt a kutyákat kieresztelni nem szabad.

— Meghívó. A csikszereceai ipartestület XLIX. évi rendes közgyűlését 1907. ápril. 14-én a megjelent tagok csekély számu megjelenése miatt nem tarthatta meg; ennél fogva folyó hó 21-én délelőtt 9 órakor a városház nagy termében, tekintet nélkül a tagok létszámára, a közgyűlés meg fog tartatni, melyre az ipartestületi tag urakat tisztelettel meghívjuk. Az előjáróság.

— Angol és francia nyelv gyors és gyakorlati elsajátítására nemzetközi bizottság közreműködésével Palóczy Lipót tanár szerkesztésében hetilap indult meg. Amint a mutatónyúl bekiállított számokból megítélhetjük, a vállalat valóban megérdemli a figyelmet. Felfizetése i ára évente denként akár a francia, akár az angol nyelvre 3 korona. A lap címe: „Yes-qui-Si”

— Idillek az uton. A főkapitány ur figyelmét felhívjuk, hogy a csikszereceai férfi és női cselédek vasárnap délutánonként oly prózai, oly szemérmetlen idilleket rendeznek, melyek hátrán elő lehetne állítani kiharás miatt. Sziveskedjék oda hatni, hogy a különbözően kedvelt gőzvezetőkön a rendőrök akadályozzák meg zenket az undorító jeleneteket, melyekre senki sem kíváncsi

K Ö Z G A Z D A S Á G .

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Beszvénytársaság. Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzüiáról.

Budapest, 1907. április 12.

Mult heti jelentésünk óta a helypolitikai helyzetben lényegesebb változás nem állott be, és a világpolitika, valamint a pénzügyi viszonyok alakulása szintén nem volt alkalmas arra, hogy a tőzsdét jelentékenyen befolyásolja. A budapesti értéktőzsdé aránylag kedvező alaphangulat és csaknem változatlan árfolyamok mellett, az elmúlt heten ismét az üzletlenség jegyében állott. A közönség a értékpapír transzaktiókkal szemben a fentemlített okoknál fogva várakozó álláspontot foglalt el. A külföldi tőzsdéken is meglehetősen szintelen az üzlet, és nagyobb árfolyamváltozások az elmúlt heten ott sem állottak be. Mervadó körülmény az a vélemény van elterjedve, hogy a kiegyezés megtörténte után, ami a jelen viszonyok mellett már a legközelebbi jövőre várható, az értékpapír piacozon fellendülés fog beállani, annál is inkább, mivel az ipar, és a kereskedelem üzletmenete általában kedvező és emelkedőre ugy követeltnül az egyes ipar vállalatokra, valamint az azoknál érdekelt pénzügyi intézetekre kedvező kilátások nyílnak.

A helyi értékekben, mint már fentebb említettük, szintén alig fejlődött ki üzlet, és bár a külföldről a pénzüisvizonyok lényeges könnyebbüléséről érkeznek hírek, a nemzetközi értékek is el voltak hanyagolva.

A pénzüisvizonyok további megkönnyebbülése után a német angol kamktlákok leszállítása várható, mely körülmény nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy a tőzsdék az elmúlt hetekben szenvedett jelentékeny árfolyamcsökkenéseket ismét behozzák.

Nemzetkősi nagy lóvásár Érsekújvárott.

A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület által a f. évben rendező XXV-ik nemzetkősi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bécs) gyorsvonaton 2-3 órányi távolságra ismét május hó első vasárnap délutánján és az utána következő hétfőn, vagyis május hó 5-én délután és május hó 6-án fog megtartatni. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekújvári lóvásárt felkeresni. A mult évben is 600 dr. különféle busználatra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekújvári polgármesteri hivatalnál rendelhetők.

NYILTÉR.

(E rovatban közlötözött nem felelős a szerkesztő).

Ezen lapot megelőző lapnak hasoncimű rovata alatt Tompos Károly községi jegyző ur zokon vette fölünk, mint volt körjegyzőnk, hogy a most választott jegyzőnk felett örömmünknek adtunk kifejezést azért, hogy fajunkból való, megyénk szülötje, jó székely család sarja, tehát magyar ember. — Mi azzal nem mondottuk azt, hogy Tompos ur is nem magyar ember; de hogy is mondhattuk volna, s hogy is mondhatnók arról, kiről tudjuk, hogy verünk; székely vér tehát más, mint magyar, nem is lehet azt pedig akkor, hogy közgazgatási szakokban milyen jártas új jegyzőnk, nem kellett bővebben fejtegetni, mikor ki-mondtuk, hogy 12 év óta jegyző.

Örömet csak kifejezheti a magyar ember saját hazájában, arra nincs abszolutizmus, nem lakunk Kamestakában Madefalván, 1907. április hó 13-án.

Olti Péter, Tamás András, pénztárnok és h. bíró, bíró.

Adsz. 124—907. mj

Árverési hirdetmény.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a vármegye magántulajdonát képező „Uz”- és „Veresvíz-völgyi” erdőségeiben m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 24,332—1903. számú rendeletével megadott engedély alapján 3203 04 kat. holdon megbecsült 390,723 m³ gömbölyű luczfenyő, 75,913 m³ gömbölyű jegenyefenyő, 11,133 m³ gömbölyű erdei fenyő haszonfa, valamint 252,194 m³ gömbölyű bükk haszonfa és tűzifa kettőmillió nyolcszázhuszezer (2.820,000) korona kikiállási árban 1907. évi június hó 24-én délelőtt 10 órakor a megyei magánjavak igazgatósága irodájában (csikszerecei vármegyeház) megtartandó nyilvános árverésen szó- és zárt írásbeli ajánlatok mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az egykoronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok szintén 10 százalék bánatpénzzel, vagy megfelelő ovadékképes értékpapírral látandók el és abban kijelentendő, hogy ajánlatot tevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utóajánlatok vagy bármimű címen utólag teendő ajánlatok és ajándékok nem fogadotnak el, valamint az erdő fatömege kikiállási árban alul eladatni nem fog.

Az árverési feltételek és a becsülésre vonatkozó közelebbi adatok Csikvármegye magánjavai igazgatóságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága.

Csikszerece, 1907. évi március hó 30-án.

Dr. Csiky József, igazgató.

ELADÓ EGY KOCSI ÉS KÉT LÓ

námfelszereléssel együtt Ruszuly Andrásnál Csikszerece

Sz. 504—907. 1—2 ki.

Pályázati hirdetmény.

Csikszerece r. t. városnál lemondás folytán üresedésben levő tanácsi iktatókiadói (irakoi) állásra ezenel pályázatot hirdet.

Felhívom mindazokat, kik ezen válsztás útján betöltendő állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti kérelmüket hozzá-m folyó évi április hó 27-ig annyival is inkább adják be, mert a később beadottakat figyelembe nem veszem. Az állás javadalmazása 600 korona készpénz fizetés.

Csikszerece, 1907. április 12.

Dr. Ujfalusi Jenő, polgármester.

Sz. 1204—906. mj.

Arverési hirdetmény.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a vármegye közönsége tulajdonát képező Csobányos-völgyi erdőségeiben:

1. M. kir. földművelésügyi miniszter urnak 1381—906. számú rendeletével megadott engedély alapján a Keresztes havasnak Sulca völgyére hajló részén 393'55 kat. holdon megbecsült 41.888 m³ gömbölyű luczfenyő haszonfa és 24134 m³ gömbölyű bükk, mű- és tűzifa 221507 korona, azaz kettőszázhuszonegyezeröt-százhat korona.

2. M. kir. földművelésügyi miniszter urnak 50665—900. számú rendeletével jóváhagyott rendszeres gazdasági üzem-terv szerint kihasználásra esedékes a Csobányos völgyére hajló „Bogársarok” erdősész 47'25 kat. holdján megbecsült 7187 m³ gömbölyű luczfenyő haszonfa és 2835 m³ gömbölyű bükk, mű- és tűzifa 37069 korona, azaz harminché-t-ezer hatvankilenc korona kikiállási ár-ban 1907. évi június hó 10-én, délelőtt 9 órakor, a megyei magán-javak igazgatósága irodájában megtar-tandó nyilvános árverésen, szó- és zárt írásbeli ajánlatok mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

A két erdősész fatömege külön-külön fog árverés alá bocsátatni, de írásbeli ajánlat együtt, az ajánlati ár külön-külön való megtétele mellett is henyújtható.

A kikiállási ár 10%-a bánatpénz-képpen az árvezést megelőzőleg az ezt vezető bizottsághoz lefizetendő.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok szintén 10% bánatpénzzel, vagy megfelelő ovadékképes értékpapírral látandók el és abban kife-jelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azok-nak magát aláveti. Utóajánlatok nem fogadotnak el, valamint az erdő fatö-mege becsértéken alul eladatni nem fog.

Az árverési feltételek és a becsülésre vonatkozó közelebbi adatok Csikvármegye magánjainak igazgatóságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága.

Csikszerece, 1907. évi április 4-én.

Dr. Csiky József, igazgató.

2—3 vhtó. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvények 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszereceai kir. törvényszéknek 1907. évi 2847 sz. végzése következtében dr. Imecs János csikszereceai ügyvéd által képviselt Bernanu Wolf gyimesi lakos javára Jakabovits Samu csikszerecei lakos ellen 4800 korona a jár. éréjéig 1907. évi március hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfohglalt 5279 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áru-cikkek, különböző ruhaneműk és szövetek, szobabeli bútorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszereceai kir. já-rásbíró-ag 1907-ik évi V. 335. számú végzése folytán 4800 korona tökéletesítés, ennek 1907. évi január hó 1-son napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és pedig összesen 261 korona 74 fillérben bírólag már megállapított költsé-gerek erejéig, a végrehajtást szenvedett lakásán csikszerecei községében leendő megtartására 1907. évi április hó 23-ik napjának délelötti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-nyegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingó-ságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai ér-telmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfohglaltatják és azokra kie-légítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csikszerecén, 1907. évi április hó 11-ik napján.

Molnár Sándor, kir. bír. végrehajtó.

Agrár Takarékpénztár r. t. csikszeredai fiókjintézte.

Lejzálogköcsönöket nyújt 300 koronától kezdődőleg fél évi tőketörlesztést és kamatot magában foglaló részletfizetések ellenében 10-től 65 évig terjedő időre 4 1/2% alapkamaton. Magasabb kamatu előző köcsönöket konvertál. Minden köcsönt a leggyorsabban folyósít. Lezárástól hat hónapig terjedő váltókat legolcsóbb kamat mellett. Takarékbetéteket naptól-napig 4%-kal kamatoztat és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Uj persely-betét rendszer.

Előleg ad értékpapírokra és betárolt árakra. Folyószámlai hitelt nyújt elfogadó biztosítókra. Foglalkozik a bank- és pénzváltó-üzlet minden ágával, u. m.: vásárol és elad a legmértányosabb áron

értékpapírokat, sorsjegyeket, idegen pénzeket stb.

Elad sorsjegyeket csekély havi részletfizetésre (az első részlet lefizetése után a nyereség már a vevőt illeti.)

Szelvény beváltás. Osztálysorsjegyek föelárusító helye.

Utalványok és hitellevelek bel- és külföldre. 8-52

Elvállal tőzedei megbízásokat és átutalásokat bármely piacra. Az intézet képviseli az ország legrégebbi és legnagyobb „Triest-ri általános biztosító társaságát” és eszközül tűz-, úveg-, jég-, betűrés-, élet- és baleset biztosításokat.

A CSIKSZEREDAI TAKARÉKPÉNZTÁR A HELYBELI TŐKÉK PÉNZINTÉZETE.

ALAPITTATOTT 1893-BAN.

ALAPITTATOTT 1893-BAN.

- Betét állomány	egy millió korona.
Értékpapír készlet	350.000 korona.
Tartalékalap	85.000 korona.
Alaptőke	200.000 korona.

Megtakarított tőkék biztos elhelyezése.

Köcsönöket nyújt váltókra, hosszú lejáratu kötelezvényekre, tisztán 5-6% os fél éves kamatfizetés mellett is, alapkamat, mellékes kamat, kezelési- és egyéb költség felszámítása nélkül.

Betáblázásra adott köcsönöknél a fél tetszése szerinti részletekben, vagy teljes egészében bármikor visszafizetheti a tőkét, anélkül, hogy e címen bármi néven nevezhető utánfizetésre volna köteles.

Más intézeteknél fennálló adosságokat a fél költsége és utánjárása nélkül kifizet és konvertál.

Előlegeket nyújt: értékpapírokra, sorsjegyekre és egyéb biztosított értékekre.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Vásárol és elad értékpapírokat, sorsjegyeket.

Bevált idegen pénzeket.

Folyószámla hitelt nyújt.

Elvállal megbízásokat és pénzbeszedéseket a helybeli piacra

Hivatalos helyiségei: saját házában, mindennap délelőtt 8 órától nyitva vannak.

18 52

Képkerekek nagy választéka!

A közönség szíves figyelmébe!

A nagy közönség szíves figyelmét felhívom nagyválasztékú képkerekeimre és olcsó üvegezéseimre. — Elvállalom —

EGÉSZ ÉPÜLETEKNEK ÜVEGEZÉSÉT,

bármily fajta és nagyságu üvegekkel. — Tehát ne mulassza el senki megtekinteni a m. kir. törvényház melletti üzletemben a szebbnél szebb és minden KÉPKERETEKET mielőtt azt másutt el-igényeket kielégítő készítené, amit olcsón és gyorsan állítok elő. — Továbbá ajánlom kikülföldi boraimat és likőreimmet, a legfinomabb teát és teaarumot, amiket szintén szolid árak mellett bocsátok forgalomba kimerésomból.

Teljes tisztelettel:
Özv. KARDA LAJOSNÉ.

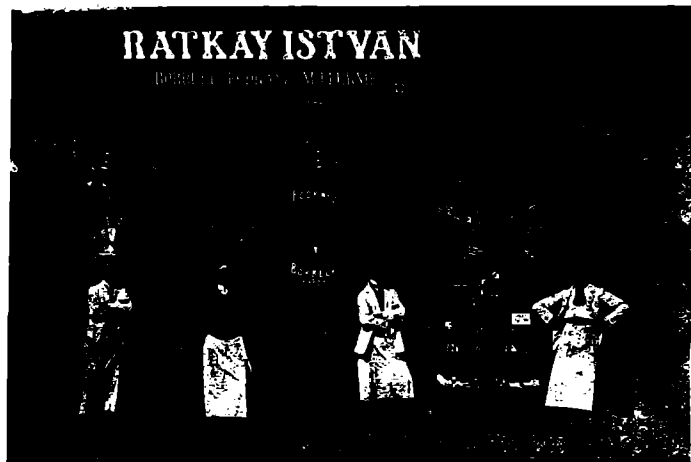
3-26

Mindenki, aki nálam legalább husz koronára vásárol, egy életnagyságu képet kap. Csupán három koronát kell fizetni a passa-portuért.

Olcsó és pontos kiszolgálás!

Ingyen kép!

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

RATKAY ISTVÁN
BORBÉLY-ÜZLETMESTER, MŰHÁZMASTER

ÉRTESÍTÉS. Csikszereda város és vidéke mélyen tisztelt közönségének tudomására hozom, hogy a főtéren levő első rangu borbély fodrász-üzletemet újonnan berendeztem, ahol ugyanis főképpen a tisztaságra nagy súlyt fektetek. Az üzletben levő összes eszközök minden egyes vendég után és használat előtt is fertőtlenítve lesznek. Továbbá minden egyes előfizetőnek egy fiók áll rendelkezésére, hol mindenki elzárva tarthat saját fésűt, hajkefét, hajszekót stb. **Haktáron tartok:** mindenféle pipere és illatszereket, tyukszenitort, hajszeszt korpa és hajhullás ellen. Stb., S mindezek legolcsóbb árban csakis nálam szerelhetők be.

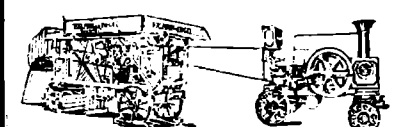
HOLGYEKNEK
a haj mosásához csak is egyedül a **PETROL-SZAPPAN** ajánlatos. Ára 1 korona.

Hajhullás esetén Petrol-hajszesz. Egy üveg ára 2 korona.

Legjobb fogápoló és szépitőszert a **STOMATIN.** Fogfájásnál fájdalomcsillapító amerekai fogeseppek; ára 80 fillér. — Mindenemű hajfestők és szappanok kaplatók **Fekete Vilmos** illatszertárában 16- CSIK-SZEREDÁBAN.

KALMÁR ÉS ENGEL MOTOR ÉS GÉPGYÁRA. (25-26) BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRÜT 18.

Állítja úgy esőplőgép, mint malomüzemre leggyorsabb benzínmotorja t, benzínlokomobiljait, valamint szivógásmotorjait, melyek V. Lipót körút 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő esőplőgépért! Egyedül letező újdonság!
Ezen motorok egyetlenes járásnak és bángulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárhatóbb ember által is azonnal könnyen kezelhetők. Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre

Sz. 520-1907. 1-2 k.

Hirdetmény.

Alólírott előjáróság közhírré teszi, hogy Csikmindszent község vadászterülete az 1907. évi április hó 25-én délelőtt 8 órakor a község házában megtartandó nyilvános árverésen 3, azaz három évre haszonbérbe fog adni. Csikmindszent, 1907. április 10.

Kovács Béla, Nagy István, jegyző. bíró.

KÖTŐ TANÍTÓ. Tanít háznál és vidéken, kör-kötőgépen és nagy dupla kötőgépen mindenféle patent harisnyákat és az ehhez való fonalakat olcsón beszerzi **Polák János kötő tanító Sepsi-Szentgyörgyön, Gróf Mikó Imre utca 19. sz.**

Van szerencsém a fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy az **ecetgyáramat** újlag berendeztem s abban kizárólag borszeszből, kénsva és faszesz mentes ecetet gyártok. Becses rendeléseiket készséggel teljesítem. Csikszereda, 1907. március hó.

Özv. id. Gál Andrásné, ecetgyáros.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

Értesítés.

Van szerencsém a helyi és vidéki közönség tudomására adni hogy Csikszeredában, a Bajer Ferenc ur házába (Rákóczi-utca)

BŐRKERESKEDÉST

nyitottam. Főtörékvesem igen tisztelt vevőimmet jó és pontos kiszolgálásban részesíteni.

Kiváló tisztelettel
BALOGH GÉZA
börkereskedő.

7-10

Hosszurovó Cement Födélcserep

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

16-0

Iroda: Kapu-utca 15.

Iroda: Kapu-utca 15.